

Protekció

Az orvoscépzés utolsó évében kerül sor az elmeorvóágyászat - az elme, máig is nagyrészt ismeretlen világát boncoló tudomány - oktatására. Kedvenc tárgyám volt. Pszichiáter akartam lenni. Férjem, egyben évfolyamtársam, sebésznek készült. Diplománk átvétele után legnagyobb gondunk a megfelelő állás keresése volt. Férjemnek szerencséje volt. Őt „jó helyre hozta a gólya.” Tudta, hogy lesz protekció. Támaszkodhat orvos- felmenőkkel teli családjára és annak gondosan válogatott kék-, lehetőleg sötétkék vérű baráti körére.

- Persze Micikém! Mindent megteszek, hogy fiadnak legyen helye nálunk a sebészeten. Vidéki kórház a miénk, de itt lehet nagy gyakorlatra szert tenni – mondta egy - ritka, de akkor kötelező - családi meeting alkalmával, a vacsorát követő konyak – emésztést segítő, egyben hangulat-keltő - kóstolgatása közben az egyik befolyásos rokon.
Micike örömködött. Nem mondta, hogy valójában két állás kellene, ugyanis fiacskája egy hónapja megnősült, a neje szintén kezdő orvos. Ezt csak pár nappal később, telefonon mondta el. Azt akkor sem, hogy imádott fia döntése, a bejelentés formája, pontosabban közlése csalódás, a meny-jelölt származása pedig egyszerűen tragédia számára.
- Megpróbálom..., de hogy melyik osztályra sikerül felvetetnem a lányt, azt nem tudom. Kár, hogy már elkelt a fiad. Találtunk volna asszonyt neki itt is. Az egyik osztályvezetőm jómódú, „unser-einem” lánykáját régen kinéztem számára... de már mindegy... – mondta.

Október elsején, az ősz bemutatkozó látogatás tett. Bánatosan zuhogott az eső, amikor a határmenti városkában, új otthonunkban, egy-egy bőrönddel kezünkben leszálltunk a buszról. A megálló pontosan a kórház kapujában volt. Így is bőrig ázva érkeztünk a nekünk kijelölt „lakásba”, pontosabban szobába, ami a pavilon-rendszerben épített kórház leghátsó épületének legfelső emeletén, az elmeosztály zárt részlege fölött volt. Az igazgatóság a folyosón levő hat kórtermet jelölte ki a fiatal orvosok szálláshelyévé. Mai szemmel borzasztó volt a sivárság, a két hepe-hupás vaságy, függöny nélküli, homályos ablak, töredezett, padlót helyettesítő, valaha piros-fehér, csúszós kövezet, a bejárat melletti repedezett kézmosó, a folyosó végén levő, egyetlen WC és fürdő. Így emlékszem ma, de akkor számunkra ez volt a mennyország. „Lakás”, diploma, szülői ellenőrzés és beleszólás nélküli élet, saját kereset.

- Igaz, hogy egyelőre csak egy állást biztosított az öregúr, de sikerül majd neked is valamelyik osztályon dolgozni. Ne aggódj! Gyönyörű élet vár ránk, szerelmem – súgta a férjem. Gyere! Kipróbáljuk ezt a ronda vaságyat – mondta. Átölelt...

A nyikorgó, sok mindent látott tákolmány megadta magát. Nyekkent pár bánatosat, majd a földre ejtett minket. Kitorlott az egyik – már csak rozsdá-tartotta – lába. Remélte, hogy ezek után békésen álldogálhat majd a sarokban és nézheti a hancúrt. Nevettük és folytattuk a már kövezeten fekvő – hepe-hupás - matracon...

- Jesszusom! Nehogy elfelejtsük az öreg urat köszönteni! Anyám figyelmeztetett, hogy állatian maradi a rokon, a diri helyettességére rém büszke magányos aggastyán. .Máris felhívom és vizitre jelentkezem nála – mondta másnap reggel, két ásítás között a férjem.
- Tiszteletem Dezső bácsi! Pápássy Olivér vagyok. Imént érkeztünk meg és természetesen elsőként Önnél szeretnénk tiszteletünket tenni, ha megengedi – mondta hivatalos hangon, bokáját összecsapva, közben felém fintorogva.
- Örvendek fiacskám! Gyere, pardon, gyertek holnap délután négyre hozzám. Iszunk egy kávé, és ha szereted, valami erőset. Itt lesz egy kollegám és a lánya is– válaszolta az öregúr.
- Köszönöm, örömmel megyünk.
- Na, kicsim, szedd össze minden bájadat holnap! Hódítsd meg a vén kujont. Állás kell neked, arra gondold. Csípd ki magad, lötytyints kölnit magadra és főleg hízelegj. Mosolyogj. Dícsérd! Áhítattal csüngj minden szaván. Ha sokszor mondja ugyanazt, ne röhögj! Ne aggódj! Tudsz bánni az öreg pasasokkal. Apám is szerelmes beléd! A bemutatkozásod után azt mondta, hogy bomba a nő, ... kár, hogy proli - fejezte be Olivér.
- Megpróbálom. Egy elmeosztályi állás megéri... . Cél a siker! Remélem nem hiába jártam coach-órákra.... Vajon ebben a kisvárosban van-e ilyen irányú oktatás... Ha nincs, lehetne szervezni – mondtam.
- Fene tudja.... most első az állás, nem a mellékállás. Kócs.... csók.... kinek mi kell, mikor, miért, kitől... Aztán nehogy féltékeny legyek a vénemberre... A bájoltság csupán a status elnyeréséig megengedett kicsikém! – súgta Olivér.

Másnap pontban négykor, egy üveg, hűtött, dísz-zacskóba bújtatott félszáraz pezsgő és három szál fehér szegfű kíséretében csengettünk prof. Doktor kemencési Kelmecezsény Dezső, kórház közeli, legalább száz éve épült, tornácos háza kapuján.

Sötétkék, kis fehér, csipkés köténnyel is alig vidámított ruhájában egy idős, ringó-keblű asszony bicegett felénk. Mosolyogva nyitotta a hatalmas, csak kicsit nyikorgó, kovácsoltvas kaput.

- A professzor úr már várja önöket – mondta, egy félig sikerült pukedli után, majd szerényen hátra húzódva, kísért minket a szalon felé. A nagy teraszról nyíló, többszárnyú ajtóban Dezső bácsi állt. Az alacsony, sovány, ősz, hajlott hátú aggastyán ezüst, kutya-fejű botjára támaszkodott. Mellette egy fiatal nő, Titanilla - barátjának a lánya - terpeszkedett. Piros, kék csíkos ruhája még jobban kiemelte előnytelen alakját. Hasa előre, csípője hátrafelé hatalmaskodott. Mindezeket súlyosbította a vastag vádlijú, piros harisnyába és túsarkú, hegyes orrú, fehér cipőbe bújtatott lába. Később mosolya, kedves, bűgő hangja a látvány okozta borzalmat némileg enyhítette.

- Apám sajnos nem tudott eljönni, de üdvözlését küldi és reméli, hogy hamarosan megismerhet benneteket – mondta nekünk.

Dezső bácsi a szalonban helyet kínált minket. Mellé ültem. Olivér utasítása szerint igyekeztem meghódítani.

Férjem közben Titanillával bájolgott. Nevetgéltek.

Órára néztem.... A bemutatkozó vizit kötelező tíz percét alig túlhaladva, búcsúzkodni kezdtünk.

- Tíz nap múlva lesz Dezső nap. Tisztelettel meghívjuk egy szerény vacsorára a még szerényebb otthonunkba, azon a napon, mondjuk este hét órára. Természetesen Titanillát is, ha lesz ideje és kedve – mondtam.
- Köszönöm kedves... Ott leszek... Titanilla, elkísérsz majd? – kérdezte.
- Örömmel – válaszolta és közben Olivérre nézett. Szemében nagy kérdőjelet véltem látni. Férjem nem válaszolt, de az általam jól ismert, engem is „hódító” mosolyával bölintott.

Titanilla felkacagott, hatalmas keblei beleremegtek, én kínosan vigyorogtam...

Következő napokban kezdődtek a munkás élet örömei, nehézségei. Az igazgatónál bemutatkoztunk, utána a nekem felajánlott, egyelőre csupán helyettesítést kínáló csecsemő-osztályon vizitáltam, ismerkedtem. Ráérós időmben kezdtem kicsit háziasszonykodni, mosni, vasalni. Szerencsére a fiatal kollegák között volt egy másik pár, akik – hozzánk hasonlóan – nagyon szerettek bridgelni, így az esténk sem maradtak program nélkül. Szinte minden este kártyáztunk. Előtte megettük a – gondolom, más kórházban is snassz - befizetett vacsorát, megittuk a paraszolvencia-bort, vagy amit kaptunk a „kedves” betegektől, azután kezdődött a - többnyire éjfélig tartó, vitákkal, nevetésekkel tarkított - játék.

Egyik éjszaka, amikor a kártyagyőzelem büszke öntudatától feldobva, egyben a megivott noha-bortól kótyagosan mentünk „lakosztályunk” felé, meglepődve konstatáltuk, hogy a máskor sötét folyosón ég a villany. A csukott ajtónk mellett levő padon pedig egy sötét öltönyös ősz hajú öregember fekszik, és hangosan horkol. Mellette, a kövön egy üres üveg, és néhány törött cserepes virág mutatta a történet keserű valóságát...

A padon Dezső bácsi feküdt... Az állást-adó, mindig elegáns professzor, akit meghívtam aznap estére hozzánk, akit elfelejtettem....

- Úristen! Most mi lesz? Mit tegyünk vele? – kérdeztem a férjemtől riadtan, egész testemben remegve. Olivér nem értette pánikrohamomat. Hirtelen jött és ugyanúgy menő elmezavarnak vélte állapotomat, közben sajnálkozva nézte a kiürült üveget .

Úgy éreztem, hogy a helyzet az én hibám, nekem kell kijavítani, amennyire lehet. Felültem az öregurat, majd férjem segítségével berángattuk a szobánkba és lehányt ruhájával nem törődve lefektettük törött lábú, könyvekkel kitámasztott ágyunkra. Nem ébredt fel, csak másnap reggel. Én egész éjjel nem mertem elaludni, részben a

lelkiismeretem furdalása, részben azon aggodalom miatt, hogy milyen következményei lesznek a sajnálatos emlékezet-kiesésnek.

Dezső bácsi fejfájósan ébredt, de ébredt és szerencsémre, nem emlékezett semmire.

- Kicsit sokat ittam nálatok. Szeretem a konyakot, hiába, no, szeretem – mondta.
- Mi is – válaszolta a férjem, és nagyot nyelt. Még nevetni is volt ereje a színészi jelenet mellé. Én nem nevettem, kávé főzésével voltam elfoglalva, közben hálát adtam a Mindenhatónak, aki biztosította az öreg totál-emlékezetkiesését.
- Vajon az agyam melyik sejtjének a mije, áldása, vagy átka és miért törölte ki belőlem a meghívás tényét? Hova köthető a néha csak ideiglenes, de célirányozott szó: feledés? – kérdeztem magamban.

A kávé elkészült. Az egyetlen, Sidolt rég látott ezüst tálcánkon vittem Dezső bácsi felé, amikor megszólalt a telefon. Felvettem.

- Titanilla vagyok. A vén iszákost keresem. Biztosan részegen fekszik még nálatok... Szólj neki, hogy talán térjen haza, és vegye fel a kagylót, ha szól. Este többször és hiába kerestem. Azt akartam mondani, hogy nem tudok veletek Dezső-napozni. Bepaszitam.
- Gratulálok. Szuper! Ki ő? Mi ő? Ő lesz a nagy Ő? Bemutatod nekünk? – kérdeztem.
- Majd talán. De most sietek, vár a srácom – mondta.
- Ki volt? –kérdezte a férjem.
- Titanilla. Közölte, hogy bepaszított, nem jön köszönteni Dezső bácsit – válaszoltam.
- Hála Isten! Már azt hittem, nekem kell megfosztani hártájától azt a hájpacnit. Hogy ez lesz a sebész-állás ára - mondta.

Dezső bácsi nem szólt semmit. Csendben szürcsölte a kávé...

Nemsokára férjemet - telefonon - az osztályára hívták.

- Elnézést kérek Dezső bácsi, valami gond van az egyik betegemmel. Meg kell nézni. Sietek vissza. Remélem, megvár... Addig a nejem szórakoztatja majd – mondta. Vendégünk nem válaszolt. Egy párnát tettem a feje alá.
- Pihenjen egy kicsit.... Kér még valamit? –kérdeztem.
- Igen! Nagyon! A mostani állásért egy csókot.... , ha elmeorvosi status kell, akkor mást is kérek... könyörgök.... olyan egyedül vagyok.... Gyere ide mellém.... tudom, hogy öreg kecske vagyok, de...
- Kérem, ne folytassa! Menjen most haza - mondtam és kinyitottam az ajtót. Dezső bácsi nem válaszolt. Feltápázkodott. Indult.
- Hülye liba! Pedig még fizetés-emelést is akartam adatni neked - morogta.

